

GERT JEPPSSON

”Bornholm mellan Danmark och Sverige.”

Heimdalls hedersledamot Gert Jeppsson berättade i Heimdall 2010 om den komplicerade uppgörelsen om Bornholm, som kallas Bornholms Vederlag eller Bornholms lösen.

Ön ockuperades kortvarigt av Sverige men återgick till Danmark efter långvariga förhandlingar 1660-61. Enligt uppgörelsen i Malmö tillföll Bornholm den danske kungen Fredrik III som ”evig egendom”.

Det som kom att kallas Bornholms lösen innebar i korthet att Sverige löste in ett antal gårdar (17) i Skåne löstes in och de danska ägarna fick kompensation i Danmark.

Problemen vid förhandlingarna var bl a att fastställa vad Bornholm var värt och hur man skulle värdera de skånska gårdarna. Värdet omräknades i tunnor (en tunna motsvarade 140 hartkorn råg eller korn och de svenska förhandlarna värderade ön till nära 17 000 tunnor).

De svenska förhandlarna lockades av att kunna få s k stödjepunkter i Skåne men också av att med gårdarna kunna lösa statens stora skulder till militära och civila befattningshavare.

Bornholm blev danskt efter långa förhandlingar 1661.

I sin artikel konstaterar Jeppsson att Sverige trots frestelsen att göra Östersjön till ett svenskt innanhav valde att inte utnyttja möjligheten.